

Omavalvontasuunnitelma

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen vammaispalvelut, Tuettu itsenäinen asuminen

28.3.2025

Sisällys

1	Palveluntuottajaa ja palveluyksikköä sekä toimintaa koskevat tiedot.....	3
1.1	Palveluntuottajan perustiedot.....	3
1.2	Palveluyksikön perustiedot.....	3
1.3	Palvelut, toiminta-ajatus ja toimintaperiaatteet.....	3
1.4	Asiakas- ja potilasturvallisuus.....	4
1.4.1	Palvelujen laadulliset edellytykset.....	4
1.4.2	Vastuu palvelujen laadusta.....	5
1.4.3	Asiakkaan ja potilaan asema ja oikeudet.....	7
1.4.4	Muistutusten käsittely.....	8
1.4.5	Henkilöstö.....	8
1.4.6	Asiakas- ja potilastyöhön osallistuvan henkilöstön riittävyyden seuranta.....	9
1.4.7	Monialainen yhteistyö ja palvelun koordinointi.....	10
1.4.8	Toimitilat ja välineet.....	10
1.4.9	Lääkinnälliset laitteet, tietojärjestelmät ja teknologian käyttö.....	11
1.4.10	Lääkehoitosuunnitelma.....	11
1.4.11	Asiakas- ja potilastietojen käsittely ja tietosuoja.....	12
1.4.12	Säännöllisesti kerättävän ja muun palautteen huomioiminen.....	12
1.5	Omavalvonnan riskienhallinta.....	13
1.5.1	Palveluyksikön riskienhallinnan vastuut, riskien tunnistaminen ja arvioiminen.....	13
1.5.2	Riskienhallinnan keinot ja toiminnassa ilmenevien epäkohtien ja puutteiden käsittely.....	13
1.5.3	Riskienhallinnan seuranta, raportointi ja osaamisen varmistaminen....	14
1.5.4	Ostopalvelut ja alihankinta.....	14
1.5.5	Valmius- ja jatkuvuudenhallinta.....	14
2	Omavalvontasuunnitelman toimeenpano, julkaiseminen, toteutumisen seuranta ja päivittäminen.....	15
2.1	Toimeenpano.....	15
2.2	Julkaiseminen, toteutumisen seuranta ja päivittäminen.....	15
3	Omavalvontasuunnitelman laatija ja päiväys.....	15
4	Omavalvontasuunnitelman laatimisesta ja päivittämisestä vastaava henkilö.....	16

1 Palveluntuottajaa ja palveluyksikköä sekä toimintaa koskevat tiedot

Itä-Uudenmaan hyvinvointialue järjestää omana toimintanaan asumispalveluita ja päivätoimintaa henkilöille, joilla on kehitysvamma. Hyvinvointialueella on asumisyksiköitä Sipoossa, Porvoossa sekä Askolassa ja päivätoimintaa Porvoossa, Askolassa sekä Loviisassa. Yksiköitä johtavat yksiköiden esihenkilöt ja toiminta on jaettu kahdelle palveluvastaavalle; Linda Ahonen vastaa asumispalveluista sekä Satu Broman päivätoiminnasta ja erityistä tukea vaativista asumispalveluista.

1.1 Palveluntuottajan perustiedot

Palveluntuottajan nimi: Itä-Uudenmaan hyvinvointialue
Palveluntuottajan Y-tunnus: 3221339-3
Palveluntuottajan yhteystiedot: Mannerheiminkatu 20 K, 06100 PORVOO

1.2 Palveluyksikön perustiedot

Asumispalvelut: Asumisyksiköiden palveluvastaava: Linda Ahonen,
linda.ahonen@itauusimaa.fi, puh. 040 356 4057

Tuettu itsenäinen asuminen

Aleksanterin kaari 6 A 1, 06100 Porvoo

Tuetun asumisen koordinaattori: Anders Skog, puh. 050 315 4898

Tuettu asuminen: 050 560 1865, 044 758 1307 ja 040 529 8052

1.3 Palvelut, toiminta-ajatus ja toimintaperiaatteet

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen asumis- ja päivätoimintapalvelut vammaispalveluissa tarjoavat palvelua suomeksi ja ruotsiksi. Yksikkömme ovat yksikielisiä, jotta voidaan turvata selkeä viestintä ja vuorovaikutus henkilökunnan ja muiden asiakkaiden välillä asiakkaan omalla äidinkielellä.

Tarjoamme asumista ryhmäkodeissa ympärivuorokautisella hoivalla, yhteisöllistä asumista, tuettua asumista sekä lyhytaikaishoitoa ja tilapäishoitoa. Tarjoamme myös erityistä tukea vaativia asumispalveluja, joissa päivätoiminnalla on merkittävä rooli palvelukokonaisuudessa.

Asumis- ja päivätoimintapalvelut myöntää oma vastuutyöntekijä tai sosiaalityöntekijä vammaispalveluista palvelutarpeen arvioinnin jälkeen.

Toiminta perustuu hyvinvointialueen arvoihin seuraavasti:

Tasarvo:

Palvelua tarjotaan molemmilla kotimaisilla kielillä, yksiköt ovat yksikielisiä. Asiakkaille

tarjotaa vaihtoehtoisia kommunikaatiomenetelmiä. Asiantuntijapalvelut ovat osa asiakkaiden palvelukokonaisuutta.

Ihmisyyslähttöisyys: Työskentelemme itse määräämisoikeuden turvaamiseksi, teemme myönteistä riskien arviointia asiakas keskiössä – meillä on myös kaikilla oikeus epäonnistua. Tavoitteena on, että asiakas voi elää elämäänsä omilla ehdoillaan.

Osallisuus: Teemme yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa (oppilaitokset, koulut, seurakunta, etujärjestöt) ja teemme tiivistä yhteistyötä omaisten kanssa, jotta toiminta olisi läpinäkyvää. Pyrimme siihen, että asiakas voi elää täysivaltaisena kansalaisena yhteiskunnassa.

Rohkeus: Käymme avointa keskustelua myös silloin, kun ilmenee ongelmia tai käsitellään vaikeita aiheita. Uskallamme kokeilla uusia toimintamalleja – myös epäonnistumisista opitaan.

Vastuullisuus: Pyrimme siihen, että yksikkömme ovat turvallisia ja viihtyisiä. Yksiköissä laaditaan suunnitelmat asiakas- ja työturvallisuuden varmistamiseksi. Käytämme mahdollisuuksien mukaan paikallisia tuottajia. Olemme vastuussa ympäristöstä lajittelemalla jätteet ja tehostamalla kuljetuksia mahdollisuuksien mukaan.

Yksikkökohtainen palvelukuvaus:

Tuettu itsenäinen asuminen tarjoaa tukitoimintaa 18:lle kehitysvammaiselle henkilölle Itä-Uudellamaalla. Tukea annetaan henkilön omassa kodissa, ja siihen sisältyy ohjausta kotitöissä, taloudenhoidossa, vapaa-ajan vietossa, terveyden ylläpitämisessä ja sosiaalisessa kanssakäymisessä. Palvelua tarjotaan molemmilla kotimaisilla kielillä. Toiminnan avainsanoja ovat ymmärrettävyys, hallittavuus ja turvallinen merkityksellinen arki. Työotteeseen kuuluu kuunteleva, ohjaava ja kunnioittava kohtaaminen. Työskentelemme sosiaalipedagogisen, yksilökeskeisen työotteen mukaisesti, jossa huomioidaan henkilön itse määräämisoikeus, yksityisyys ja perusoikeudet.

1.4 Asiakas- ja potilasturvallisuus

1.4.1 Palvelujen laadulliset edellytykset

Asumis- ja päivätoimintapalvelut perustuvat vammaispalvelulakiin, jonka tavoitteena on muun muassa edistää yhdenvertaisuutta, osallisuutta ja yhteiskuntaan osallistumista vammaisille henkilöille, tukea heidän itsenäistä elämää sekä itse määräämisoikeuttaan, ja turvata heidän yksilöllisiin tarpeisiinsa ja kiinnostuksen kohteisiinsa perustuvat riittävät ja laadukkaat palvelut (675/2023 § 1).

Asiakas- ja potilasturvallisuudella tarkoitetaan kaikkia periaatteita ja toimintoja, joita sosiaali- ja terveydenhuollon toimijat toteuttavat varmistukseksi palvelujen ja hoidon turvallisuuden sekä suojellakseen asiakkaita/potilaita vahingoilta. Lisäksi sosiaali- ja terveydenhuollon tilojen, laitteiden, tietojärjestelmien, välineiden ja lääkkeiden on oltava tarkoituksenmukaisia ja turvallisia, ja tiedonkulun on toimittava laadukkaasti ja oikea-aikaisesti.

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueella toimii asiakas- ja potilasturvallisuuden ohjausryhmä, jonka keskeisenä tehtävänä on potilasturvallisuuden strateginen ohjaus. Ohjausryhmän avulla mahdollistetaan asiakas- ja potilasturvallisuuden järjestelmällinen ohjaus ja kehittäminen. Ohjausryhmä asettaa tavoitteita asiakas- ja potilasturvallisuudelle toiminnalle sekä seuraa ja arvioi tavoitteiden toteutumista. Ohjausryhmä kokoontuu joka toinen kuukausi.

Hyvinvointialueella on käytössä HaiPro-raportointijärjestelmä asiakas- ja potilasturvallisuushavaintojen ja vaaratilanteiden ilmoittamiseen. Kuka tahansa asiakas- ja potilasympäristössä työskentelevä voi tehdä ilmoituksen vaaratilanteesta.

Jotta tilanteista voidaan oppia, edellytetään sekä vähäisempien riskien jatkuvaa seurantaa että vakavampien tapahtumien perusteellista selvittämistä. Vakavien poikkeamien selvittäminen on tärkeä osa asiakas- ja potilasturvallisuuden kehittämistä.

Itä-Uudenmaan hyvinvointialue kouluttaa työntekijöitään asiakas- ja potilasturvallisuudessa sekä lääkinnällisten laitteiden käytössä. Koulutukset järjestetään verkkokoulutuksina.

Palvelutarpeen arvioinnin väline RAI on otettu käyttöön 1.3.2025 lähtien. Tavoite on saada arvioinnit suoritettu 30.6.2025 mennessä.

Asiakas- ja potilasturvallisuus varmistetaan päivittäisellä suullisella ja kirjallisella raportoinnilla. Poikkeamista ja läheltä piti -tilanteista laaditaan raportti HaiPro-järjestelmään. Laaditut HaiProt käsitellään yksikön tiimipalaverissa.

Henkilökunta antaa ohjausta ja neuvontaa arjen kysymyksissä ja saa tarvittaessa tukea moniammatilliselta asiantuntijatiimiltä. Turvallisuuteen, terveyteen, ravitsemukseen ja lääkitykseen liittyvissä asioissa henkilökunta ohjaa ensisijaisesti asiakasta ja voi tarvittaessa konsultoida yksikön vastuusairaanhoidajaa.

Henkilöstöä koulutetaan jatkuvasti lääkehoidossa, ensiavussa, Avekki-toimintamallissa, tietosuoja-asioissa (GDPR) ja paloturvallisuudessa.

SPro - Ilmoitus sosiaalihuollon epäkohdista

Velvollisuus ilmoittaa epäkohdasta tai sen uhasta perustuu sosiaali- ja terveydenhuollon valvontaan liittyvään lakiin (741/2023) 29 §. Ilmoitusvelvollisuuden tarkoituksena on, että asiakas- ja potilastyössä esiintyvät epäkohdat ja niiden riskit tulevat tietoon ja niihin voidaan puuttua riittävän varhaisessa vaiheessa. Tavoitteena on turvata hyvä hoito ja huolenpito erityisesti kaikkein haavoittuvimmassa asemassa oleville asiakkaille ja potilaille. Myös epäkohtien uhasta on tehtävä ilmoitus.

Itä-Uudenmaan hyvinvointialue kouluttaa henkilöstöä asiakas- ja potilasturvallisuuteen sekä lääkinnällisten laitteiden käyttöön liittyen. Koulutuskokonaisuudet toteutetaan verkkokoulutuksina.

1.4.2 Vastuu palvelujen laadusta

SHQS-standardi on laatu järjestelmä, joka on kehitetty tukemaan laadunhallintaa ja johtamista sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen aloilla. Standardisoitu laatuun liittyvä työ käynnistettiin Itä-Uudenmaan hyvinvointialueella helmikuussa 2024.

Laatu määritellään palvelun kykynä täyttää sille asetetut vaatimukset ja odotukset. Laadun varmistaminen on osa jokapäiväistä työtä. Organisaation laadukulttuuri on keskeinen sen kehitykselle ja menestykselle. Laadunhallintaan kuuluu itsearviointi, kehittämistehtävät, sisäiset ja ulkoiset auditoinnit sekä johdon katselmointi.

Laatuportti-ohjelman kautta koordinoidaan laatutyötä ja valvontaa, josta hyvinvointialue vastaa. Hyvinvointialueen koko henkilöstöllä on pääsy Laatuportti-ohjelmaan.

Valvonta keskittyy omavalvontaan sekä sen ohjaukseen ja tukemiseen. Palveluntuottajien toimintaa valvoo entistä tarkemmin järjestämistä vastaava taho, eli hyvinvointialue. Palveluiden valvonta perustuu lainsäädäntöön ja palveluntuottajien kanssa tehtyihin sopimuksiin. Sopimukset on laadittu sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 40 §:n ja pelastustoimen järjestämislain 16 §:n mukaisesti.

Palveluvastaava Satu Broman vastaa päivä- ja työtoiminnan sekä erityistä tukea tarvitsevien yksiköiden palveluista ja laadunhallinnasta. Palveluvastaava Linda Ahonen vastaa asumispalveluiden palveluista ja laadunhallinnasta.

Tulosityksikön johtaja Maritta Koskinen vastaa vammaispalveluiden hallinnosta, palveluista ja laadunhallinnasta. Vastuualuejohtaja Ilona Koskeniemi vastaa koko perhe- ja sosiaalipalvelujen kokonaisuudesta.

Kuvaus laadun valvonnasta ja siitä, miten varmistetaan lainmukainen palvelu:

Kaikki asiakaskäynnit dokumentoidaan asiakastietojärjestelmään Abilita.

Riskianalyysi tehdään vuosittain tai tarpeen mukaan HaiPro-ohjelmassa. Poikkeamista ja läheltä piti -tilanteista tehdään raportti HaiPro-järjestelmään. Kaikki HaiProt käsitellään yksikön tiimipalavereissa. Henkilöille, joilla on poikkeavaa käyttäytymistä, laaditaan yksilölliset toimintaohjeet.

Asiakkaan hyvinvoinnin ja toimintakyvyn arvioinnissa käytetään RAI-soft-arviointityökalua. Arviointi päivitetään kuuden kuukauden välein tai tarpeen mukaan.

Asiakkaan mielipiteet ja näkemykset huomioidaan palvelun toteuttamissuunnitelmassa, joka käydään läpi kuuden kuukauden välein.

Yksikön omavalvontasuunnitelma ja lääkityssuunnitelma päivitetään vuosittain tai muutosten yhteydessä.

Kaikki asiakkaiden ja omaisten palaute käsitellään yksikön tiimipalavereissa, ja yhteydenpito päivätoimintaan on säännöllistä. Tukitapaamisia järjestetään kerran kuukaudessa.

Palveluyksikkö vastaa siitä, että palvelu on tarkoituksenmukaista ja laadukasta sekä asiakas- ja potilasturvallisuus toteutuu. Omavalvonta kuuluu yksikön arkeen, ja siihen sisältyy myös henkilöstöressurssien riittävyyden säännöllinen seuranta.

Vammaispalveluiden sosiaalityöntekijä vastaa siitä, että jokaiselle asiakkaalle on tehty palvelutarpeen arviointi yhdessä omaisten ja yksikön esihenkilön kanssa. Palvelusuunnitelmat päivitetään palvelun muuttuessa tai vähintään kolmen vuoden välein. Palvelusuunnitelmia päivitettäessä tarkastellaan asetettujen tavoitteiden toteutumista sekä palvelun riittävyyttä asiakkaalle.

Asiakkaan toteuttamissuunnitelma päivitetään kuuden kuukauden välein ja/tai tarpeen mukaan yksikön nimetty omahoitaja. Yksikön esihenkilö vastaa siitä, että toteuttamissuunnitelmat on laadittu ja ajan tasalla.

1.4.3 Asiakkaan ja potilaan asema ja oikeudet

Kehitysvammaisilla henkilöillä on laillinen oikeus saada asumispalveluita ja päivätoimintaa kehitysvammalain perusteella. Vammaispalveluihin haetaan kirjallisella hakemuksella, joka löytyy Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen verkkosivuilta. Hakemus toimitetaan postitse osoitteeseen: Vammaispalvelut, Tekniikkakaari 1, 06100 Porvoo.

Asiakkaan hakemus käsitellään seitsemän arkipäivän kuluessa ja päätös tehdään kolmen kuukauden kuluessa hakemuksen saapumisesta.

Asumispalveluiden asiakkailla on oikeus sosiaali- ja terveydenhuoltoon hyvinvointialueen terveysasemien kautta.

Kaikilla yksiköillä on nimetty vastuusairaanhoitaja, joka vastaa asiakkaan lääkityksestä ja seuraa hoitoa yhdessä asiakkaan kanssa. Vastuusairaanhoitaja vastaa myös lääkelupaprosessista sekä toimii yksikön hoitotyön asiantuntijana. Björnbackenin palveluyksikkö, Lotten Hellroos, puh. 044 458 1767.

Asiakas osallistuu itse palvelusuunnitelmansa sekä toteuttamissuunnitelmansa / IMO-suunnitelmansa laatimiseen. Toteuttamissuunnitelma / IMO-suunnitelma tarkistetaan ja päivitetään kuuden kuukauden välein omahoitajan ja asiakkaan kanssa.

Toteuttamissuunnitelmassa kuvataan selkeästi asiakkaan vahvuudet ja tuen tarpeet sekä miten asiakkaan itsemääräämisoikeus turvataan. Suunnitelman tulee olla selkeästi kirjoitettu ja kuvata konkreettisesti mahdolliset rajoitustoimenpiteet. Henkilökunnan velvollisuus on perehtyä asiakkaan suunnitelmaan ja toimia sen mukaisesti. Nimetty omahoitaja vastaa suunnitelman laatimisesta ja päivittämisestä. Yksikön esihenkilö vastaa viime kädessä siitä, että kaikilla asiakkailla on ajan tasalla oleva toteuttamissuunnitelma / IMO-suunnitelma.

Vammaispalveluiden oma sosiaalityöntekijä vastaa siitä, että palvelusuunnitelma on ajan tasalla.

Yhteystiedot vammaispalveluiden sosiaalityöntekijöihin / sosiaaliohjaajiin:

Magdalena Johansson puh. 040 131 9388, Sonja Karnell puh. 040 676 1360, Hanna Wallin puh. 040 526 6039, Sini Lonka puh. 040 482 2545.

Päivätoimintayksiköiden asiakkailta, jotka asuvat vanhempiensa luona tai muussa asumismuodossa kuin hyvinvointialueen asumisyksikössä, on nimetty oma vastuutyöntekijä vammaispalveluissa.

Henkilöstöllä on ilmoitusvelvollisuus epäkohtien tai niiden uhkien ilmoittamiseen sosiaali- ja terveydenhuollon valvontalain (741/2023) 29 §:n mukaisesti. Sosiaalihuollon epäkohdista tehdään ilmoitus S-Pro-ohjelmassa.

Ilmoitusvelvollisuuden tarkoituksena on, että asiakas- ja potilastyössä esiintyvät epäkohdat ja niiden riskit tulevat tietoon ja niihin voidaan puuttua riittävän varhain.

Sosiaaliasiavastaava ja potilasasiamies antavat neuvoja ja apua sosiaalihuollon asiakkaan asemassa oleville sekä edistävät asiakkaiden lakisääteisten oikeuksien toteutumista. Yksikössä on oltava selkeästi esillä sosiaali- ja potilasasiamiehen yhteystiedot: Annette Karlsson, sähköposti: annette.karlsson@itauusimaa.fi, puh. 040 514 2535.

Erityistä tukea tarvitseville asiakkaille laaditaan toimintasuunnitelmat vuorovaikutukseen ja haasteellisiin tilanteisiin liittyen.

Asiakaskirjaukset tehdään jokaisen henkilökunnan työvuoron jälkeen. Ruotsinkieliset yksiköt käyttävät asiakastietojärjestelmänä Abilitaa, kun taas suomenkieliset yksiköt käyttävät Lifecare-järjestelmää. Vuoden 2025 aikana kaikki tiedot siirretään yhteiseen potilastietojärjestelmään koko hyvinvointialueen käyttöön.

1.4.4 Muistutusten käsittely

Kun vaaratilanteesta tehdään ilmoitus, lähetetään viesti yksikön esihenkilölle tai hänen sijaiselleen, joka käsittelee ilmoituksen. Ilmoitukset tulee käsitellä siinä yksikössä, jossa vaaratilanne tai läheltä piti -tilanne on tapahtunut. Tarvittaessa ilmoituksen käsittelyyn otetaan mukaan kaikki ilmoitukseen liittyvät yksiköt tai ilmoitus siirretään kokonaisuudessaan oikealle yksikölle.

Vaaratilanteiden analysointi ja niistä tehtyjen ilmoitusten käsittely on tärkeä osa työyksikön toimintaa ja kehittämistä sekä keino, jonka kautta henkilöstö voi vaikuttaa omaan työhönsä arjessa.

Tarkoituksena on varmistaa hyvä hoito ja huolenpito yhteiskunnan kaikkein haavoittuvimmassa asemassa oleville asiakasryhmille. Myös epäkohtien uhista tulee ilmoittaa. Ilmoittaminen ja tiedottaminen ovat osa yhteistä kehittämistä.

1.4.5 Henkilöstö

Yksikössä työskentelee ensisijaisesti ohjaajia. Ohjaajien kelpoisuusvaatimuksena on lähihoitajan tutkinto (tai vastaava koulutus) sekä Valviran rekisteröinti. Suuremmissa yksiköissä työskentelee lisäksi yksi tai kaksi vastuuhjaajaa, jotka

hoitavat osittain hallinnollisia tehtäviä, kuten työvuorosuunnittelua ja toteuttamissuunnitelmien laatimista tehtävänkuvansa mukaisesti.

Kaikilla yksiköillä on käytettävissään nimetty vastuusairaanhoitaja, joka vastaa yksikön lääkehoidosta. Sairaanhoitajat työskentelevät pääsääntöisesti virka-aikana, poikkeuksellisesti myös iltaisin ja viikonloppuisin toiminnan niin vaatiessa.

Yksikön koordinaattori suunnittelee ja toteuttaa yksikön työvuorolistat. Sijaisuuksia rekrytoidaan Laura-rekrytointijärjestelmän kautta, ja lyhytaikaisia sijaisuuksia hoitaa henkilöstövuokrausyritys Tempore. Temporea käytetään pääasiassa sairauspoissaolojen, koulutuspäivien tai muiden lyhyiden poissaolojen aikana.

Yksikön koordinaattori tarkistaa uusien työntekijöiden tutkintotodistukset ja Valviran rekisteröinnin ennen työsuhteen alkamista. Uudet työntekijät haastatellaan aina yksikön esihenkilön ja vastuuhjaajan toimesta. Haastattelussa varmistetaan riittävä kielitaito ja osaaminen.

Uudet työntekijät perehdytetään työtehtäviinsä 1–3 perehdytyspäivän aikana yksiköstä riippuen. Kaikissa yksiköissä on yksikkökohtainen perehdytyskansio. Oppisopimuksella opiskeleville nimetään 1–2 ohjaajaa, jotka vastaavat opiskelijan ohjauksesta, johtamisesta ja valvonnasta.

Henkilöstön osaamista seuraavat vastuusairaanhoitaja ja vastuuhjaaja yksikön esihenkilön johdolla. Hyvinvointialueella järjestetään säännöllisesti koulutusta liittyen Loveen, AVEKKlin, ensiapuun sekä itsemääräämisoikeuteen (liite: vuosikello 2024). Osaamista arvioidaan myös vuosittaisissa kehityskeskusteluissa.

Lasten kanssa työskentelevien on esitettävä rikosrekisteriote ennen työn aloittamista yksikössä.

Tuetun itsenäisen asumisen yksikössä työskentelee:

Koordinaattori, koulutukseltaan sosionomi, joka vastaa hallinnollisista esihenkilötehtävistä.

Konsultoiva vastaavasairaanhoitaja koulutukseltaan terveydenhoitaja, jonka ensisijaisesti ohjaa henkilöstöä terveyteen, sairauksiin ja hygieniahoidon liittyvissä kysymyksissä.

Ohjaajina työskentelee kaksi lähihoitajaa ja kaksi sosionomeja. Kaksi ohjaajaa työskentelee osaajaisena jonka toinen heistä pitkäaikais- sijaisena.

1.4.6 Asiakas- ja potilastyöhön osallistuvan henkilöstön riittävyyden seuranta

Työvuorolistat suunnitellaan ja toteutetaan Titania-järjestelmässä. Yksikön henkilöstöresurssit määritellään asiakkaiden hoidon tarpeen mukaan. Asiakkaan hoidon tarve arvioidaan oman sosiaalityöntekijän toimesta ja kirjataan palvelusuunnitelmaan.

Kaikissa työvuoroissa tulee olla vähintään yksi (1) kelpoinen ohjaaja, jolla on voimassa olevat lääkeluvat, jokaisessa yksittäisessä asuinrakennuksessa. (Kelpoisuusvaatimuksena on Valviran rekisteröimä lähihoitaja tai vastaava koulutus.) Yksiköissä, joissa asuu erityistä tukea tarvitsevia asiakkaita ja/tai henkilöitä, joilla on ulospäin suuntautuvaa käyttäytymistä, tulee hereilläoloaikana (klo 7-21) olla vähintään kaksi kelpoista ohjaajaa.

Lääkkeiden jako ja lääkehoidon toteuttaminen kuuluu ainoastaan koulutetulle sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstölle, jolla on riittävä lääkehoitokoulutus (vähintään 2 op) sekä suoritettu ja hyväksytty lääkelupa (Skhole - lääkehoidon osaaminen verkossa).

Resurssipulassa otetaan ensisijaisesti yhteyttä yksikön sijaisiin puhelimitse sekä henkilöstövuokrausyritys Temporeen. Mikäli sijaiset eivät pääse töihin, pyydetään henkilökuntaa tekemään ylitoita. Kiireellisissä tilanteissa kutsutaan henkilöstöä töihin vapaapäivältä/lomalta, jolloin maksetaan hälytysraha.

Jokaisessa yksikössä on nimetty vastuuhenkilö jokaiselle työvuorolle. Virka-aikana vastuuhenkilönä toimii yksikön esihenkilö tai vastuuhjaaja, ja virka-ajan ulkopuolella nimetään työntekijä tai työvuoro vastuuhenkilöksi. Vastuuhenkilön tehtävänä on vastaanottaa poissaolot puhelimitse sekä kutsua sijaisia tarvittaessa.

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueella on paikallinen sopimus hälytysrahasta, joka on päivitetty 8.8.2024.

Henkilöstöresurssi yksikössä: - maanantaisin ja perjantaisin 2-3 työntekijää

- tiistaista torstaihin 3-4 työntekijää

- lauantaisin ja sunnuntaisin 1-2 työntekijää

Työaika on arkipäivisin klo 9.00-18.00 ja viikonloppuisin klo 10.00-16.00.

1.4.7 Monialainen yhteistyö ja palvelun koordinointi

Hyvinvointialueen yhteiset yhteistyöpalaverit ja koulutukset vahvistavat poikkihallinnollista yhteistyötä.

Yhteistyö ja tiedonvaihto muiden asiakkaan palvelukokonaisuuteen kuuluvien sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottajien kanssa tapahtuu pääasiassa verkostopalavereissa, joihin asiakas itse kutsutaan mukaan.

Tuettu itsenäinen asuminen tekee yhteistyötä moniammatillisten asiantuntijapalveluiden, muiden asumisyksiköiden, Solbackenin päivätoiminnan, hyvinvointialueen terveysasemien ja hammashoitoloiden, HUSin, apuvälinekeskuksen sekä aikuissosiaalityön kanssa.

1.4.8 Toimitilat ja välineet

Kiinteistöistä vastaa hyvinvointialueen kiinteistöyksikkö. Mikäli kiinteistössä tarvitaan remonttia tai muuta huoltoa, otetaan yhteyttä yksikköön sähköpostitse

osoitteeseen: tilat@itauusimaa.fi. Huoltotöitä ei saa tehdä ilman kiinteistöyksikön lupaa. Kiireellisissä tilanteissa otetaan suoraan yhteyttä huoltoon suurempien vahinkojen välttämiseksi.

Jos työtiloissa ilmenee sisäilmaongelmia tai muita haittoja, tulee tehdä ilmoitus Webropol-lomakkeella (Haitta- tai olosuhdeilmoitus), joka löytyy hyvinvointialueen intranet-sivustolta henkilöstölle.

1.4.9 Lääkinnälliset laitteet, tietojärjestelmät ja teknologian käyttö

Useat lait ja säädökset ohjaavat lääkinnällisten laitteiden käyttöä. Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea valvoo Suomessa lääkinnällisten laitteiden vaatimustenmukaisuutta, alan toimijoita sekä lääkinnällisten laitteiden ammatillista käyttöä. Valvontaa tehdään yhteistyössä EU:n viranomaisten kanssa.

Lääkinnällisistä laitteista annetulla lailla (laki lääkinnällisistä laitteista 719/2021) pyritään varmistamaan sekä laitteiden että niiden käytön turvallisuus.

Asiakas vastaa itse omista lääkinnällisistä laitteistaan.

1.4.10 Lääkehoitosuunnitelma

Turvallinen ja laadukas lääkehoito tulee olla lähtökohtana kaikessa lääkehoitoa sisältävässä toiminnassa sekä keskeisenä tavoitteena koko organisaatiossa. Turvallisen lääkehoidon perustana on avoin toimintakulttuuri, jossa ei etsitä syyllisiä. Lääkehoitosuunnitelma on laadunhallinnan asiakirja, joka ohjaa lääkehoitoprosessia, toimii osana lääkehoidon perehdytystä ja vahvistaa lääketurvallisuuskulttuuria.

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen lääkehoitosuunnitelma on laadittu Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön julkaisun *Turvallinen lääkehoito: Opas lääkehoitosuunnitelman laatimiseen* (STM julkaisuja 2021:6) pohjalta. Lääkehoitosuunnitelma toimii käytännön työkaluna toiminta- ja työyksikön lääkehoidon suunnitelmallisessa hallinnassa ja laadun kehittämisessä. Hyvinvointialueen lääkehoitosuunnitelma ohjaa turvallisen lääkehoidon toteuttamista kaikissa alueen yksiköissä.

Turvallinen lääkehoito ja laadukas hoito Itä-Uudenmaan hyvinvointialueella varmistetaan siten, että työntekijät suorittavat lääkehoidon verkkokoulutuksen (Skohle). Koulutus ja lääkelupakoe on suoritettava kaikilta niiltä työntekijöiltä, joiden työtehtäviin kuuluu lääkehoitoa. Lääkelupa on voimassa enintään viisi (5) vuotta siitä, kun henkilö on saanut hyväksytyt arvosanan tentistä.

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen lääkehoitosuunnitelma on päivitetty 17.6.2024. Kaikissa asumisyksiköissä laaditaan lisäksi oma yksikkökohtainen lääkehoitosuunnitelma. Vastuusairaanhoidaja vastaa siitä, että suunnitelma on laadittu ja ajan tasalla. Suunnitelman hyväksyy ja allekirjoittaa lääkäri Katariina Borup. Lääkehoitosuunnitelma toimitetaan postitse osoitteeseen:

Johtava lääkäri Katariina Borup
Sosiaali- ja terveystoimen johto

**Mannerheiminkatu 20K
06100 Porvoo**

Kuoreen liitetään valmiiksi osoitettu palautuskuori yksikölle.

Hygieniaohjeistus:

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueella toimii tällä hetkellä yksi hygieniahoitaja, joka vastaa koko alueesta. Hygieniahoitaja vastaa henkilöstön hygieniaosaamisesta, ajantasaisista hygieniaohjeista sekä infektioiden ennaltaehkäisystä. Hygieniahoitaja antaa ohjeistusta ja neuvoja sekä kouluttaa henkilöstöä hygieniassa ja aseptiikassa. Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen hygieniahoitajana toimii Marita Nyholm.

Yhteystiedot: **marita.nyholm@itauusimaa.fi**, puh. **040 611 6823**

Yksikön vastuusairaanhoitaja toimii yksikön hygieniavastaavana. Lisäksi terveyskeskuksissa toimii tartuntatautihoitajia.

Yksikön lääkehoitosuunnitelma on päivitetty 6.11.2024.

Vastaavasairaanhoitaja: **Linda Collan**.

1.4.11 Asiakas- ja potilastietojen käsittely ja tietosuojaja

Yksikön henkilöstön velvollisuutena on suorittaa vuosittain tietoturva- ja tietosuojakoulutus Navisec-alustalla. Koulutus käsittelee henkilöstön, sosiaalihuollon ja terveydenhuollon tietosuojaaja sekä henkilötietojen käsittelyä (GDPR-koulutus). Esihenkilön tehtävänä on varmistaa ja tarkistaa, että kaikki hänen tiiminsä jäsenet ovat suorittaneet koulutuksen hyväksytysti.

Ruotsinkieliset yksiköt käyttävät asiakastietojärjestelmänä Abilitaa, suomenkieliset puolestaan Lifecare-järjestelmää. Yksiköissä on nimetty kirjaamisvastaavia, jotka ovat saaneet koulutuksen henkilöstön tukemiseksi ja ohjaamiseksi kirjaamisessa ja raportoinnissa. Asiakas- ja potilastietoja sisältävät asiakirjat säilytetään henkilökohtaisissa kansioissa lukituissa kaapeissa yksiköissä.

Yksikön koordinaattori vastaa yksikön asiakastietojen käsittelystä.
Anders Skog, Tukiasumisen koordinaattori.

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen tietosuojavastaava:
Sebastian Enblom, puh. **040 620 4972**, sähköposti:
sebastian.ekblom@itauusimaa.fi

1.4.12 Säännöllisesti kerättävän ja muun palautteen huomioiminen

Palveluyksikön asiakkaat, heidän omaisensa ja läheisensä voivat antaa palautetta hyvinvointialueen verkkosivuilla "Anna palautetta" -linkin kautta. Asiakaspalautetta kerätään myös Webropol-järjestelmässä olevan kyselylomakkeen avulla. Yksiköissä on julisteita, joiden avulla asiakkaille tiedotetaan mahdollisuudesta antaa palautetta. Julisteessa ilmoitetaan verkkosivun osoite sekä QR-koodi.

Palautteiden käsittelystä ja raportoinnista vastaavat kehittämisspalveluiden suunnittelijat.

Asiakaspalautteiden koosteet toimitetaan kuukausittain yksikön esihenkilölle, vastuualueiden johtoryhmille sekä sosiaali- ja terveydenhuoltosektorin johtoryhmälle kolmen kuukauden välein. Henkilöstö yksiköissä kannustaa asiakkaita antamaan palautetta palveluistamme.

1.5 Omavalvonnan riskienhallinta

1.5.1 Palveluyksikön riskienhallinnan vastuut, riskien tunnistaminen ja arvioiminen

Työturvallisuuslain 10 §:n mukaan työnantajan tulee ottaen huomioon työn ja toiminnan luonne riittävän järjestelmällisesti selvittää ja tunnistaa työn, työajan, työtilojen, muun työympäristön ja työolosuhteiden aiheuttamat haitta- ja vaaratekijät sekä, mikäli niitä ei voida poistaa, arvioida niiden merkitys työntekijöiden turvallisuudelle ja terveydelle.

Yksikön esihenkilö vastaa siitä, että riskienhallinta sekä riskien tunnistaminen ja arviointi tapahtuvat säännöllisesti keskustelujen sekä yksikön henkilöstöpalaverien yhteydessä. Esihenkilö vastaa myös siitä, että riskit dokumentoidaan HaiPro-ohjelman riskienarviointiosioon ja niihin puututaan tarvittaessa yhteistyössä muiden tahojen kanssa.

Yksikön henkilöstö osallistuu vuosittain riskien arviointiin ja arviointia päivitetään aina, kun yksikössä tapahtuu muutoksia. Arvioinnissa tunnistetaan laaja-alaisesti riskitekijöitä eri olosuhteissa (sisä- ja ulkotilat) sekä arvioidaan riskien suuruutta.

Riskienarvioinnissa huomioidaan seuraavat asiat: työpaikan ikärakenne, erityisesti yli 55-vuotiaiden määrä; työsuojeluilmoitukset; viimeisin työpaikkaselvitys; aluehallintoviraston tarkastuskertomukset; sairauspoissaolojen perusteet sekä kehityskeskusteluissa esiin nousseet asiat.

Riskienarvioinnin yhteydessä tehdään yksikössä turvallisuuskierrros, jonka aikana riskit ja puutteet dokumentoidaan ja arvioidaan.

Yksikön riskit:

Palveluyksikön henkilöstön keski-ikä on 41,6 vuotta. Toiminnan riskeinä on asiakasmäärien kasvu sekä henkilöstön ja kuljetusvälineiden saatavuuden rajallisuus. Vaihtoehtona harkitaan digitaalisen Oiva Health -apuvälineen käyttöönottoa fyysisten kotikäyntien täydentämiseksi.

1.5.2 Riskienhallinnan keinot ja toiminnassa ilmenevien epäkohtien ja puutteiden käsittely

Riskinarviointi tehdään yksikössä vuosittain ja sitä päivitetään säännöllisesti aina, kun toiminnassa tapahtuu muutoksia. Riskinarvioinnin tulee olla jatkuvasti ajan tasalla. Toimintayksikön esihenkilö vastaa siitä, että riskinarviointi on tehty ja päivitetty HaiPro-ohjelmassa.

Kun havaitaan uusia vaaroja ja riskejä tai vaaran/onnettomuuden riski kasvaa, otetaan yhteyttä työterveyshuoltoon uuden työpaikkaselvityksen tekemiseksi. Työsuojeluvaltuutettuun otetaan viipymättä yhteyttä, mikäli henkilöstön turvallisuuteen työpaikalla kohdistuu uhkia.

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen valvonta- ja laatu-yksikössä työskentelee laatujohtaja, kolme valvonnan ja laadun erityisasiantuntijaa, asiakas- ja potilasturvallisuuden erityisasiantuntijoita, välineturvallisuuskoordinaattori, laatukoordinaattori sekä sosiaali- ja potilasasiamies. Valvonta- ja laatu-yksikkö tekee tiivistä yhteistyötä kaikkien järjestämisvastuussa olevien toimintayksiköiden kanssa. Yksikkö koordinoi hyvinvointialueella toimenpiteitä, ohjeita ja suunnitelmia, jotka turvaavat asiakas- ja potilasturvallisuutta.

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueella työsuojeluasioihin suhtaudutaan aktiivisesti ja työsuojeluvaltuutettu tekee tiivistä yhteistyötä yksiköiden kanssa. Työsuojeluvaltuutetun tehtäviin kuuluu: työpaikkakäynnit, tarkastukset, selvitykset, ohjeistukset ja henkilöstön kannustaminen huomioimaan työturvallisuutta ja -terveyttä edistävät asiat sekä tekemään kehitysehdotuksia.

Yhteystiedot työsuojeluvaltuutettuun:

Marika Hyvönen, sähköposti: marika.hyvonen@itauusimaa.fi, puh. **040 304 8252**

1.5.3 Riskienhallinnan seuranta, raportointi ja osaamisen varmistaminen

Riskinarviointi:

Riskinarviointia seurataan jatkuvasti. Yksikön koordinaattori vastaa siitä, että henkilöstö osallistuu riskinarvioinnin laatimiseen ja että olemassa olevia riskejä ja uhkia ehkäistään mahdollisimman tehokkaasti. Riskienhallinta ja seuranta toteutetaan HaiPro-ohjelmassa.

Vaaratilanteiden ja epäkohtien raportointi:

Hyvinvointialueella on käytössä HaiPro-raportointijärjestelmä asiakas- ja potilasturvallisuushavaintojen sekä vaaratilanteiden ilmoittamiseen. Jokainen asiakas- ja potilasympäristössä työskentelevä voi tehdä ilmoituksen vaarallisesta tilanteesta. Ilmoitukset tehdään aina nimettömästi eikä niihin sisällytetä asiakas- tai potilastietoja.

Asiakas- ja potilasturvallisuusilmoitukset tehdään HaiProssa, sosiaalihuollon epäkohdista ilmoitetaan SProssa, ja työturvallisuusilmoitukset tehdään WProssa.

1.5.4 Ostopalvelut ja alihankinta

1.5.5 Valmius- ja jatkuvuudenhallinta

Tietoturvasuunnitelma laaditaan hyvinvointialuetasolla, ja sen laatimisesta vastaa tietoturvapääällikkö Sami Kokkala. Tietoturvasuunnitelma on tarkastettu

31.5.2024. Tietoturvasuunnitelma ei ole julkinen asiakirja, mutta sen sisältö on esihenkilöiden tiedossa.

Tietoturvasuunnitelman henkilöstöä koskevat osiot sisältyvät tietoturvaohjeistuksiin, jotka löytyvät hyvinvointialueen sisäiseltä verkkosivustolta.

Yksikön koordinaattori vastaa siitä, että tietoturvasuunnitelmassa esitetyt asiat toteutuvat käytännössä, ja jokainen työntekijä vastaa siitä, että noudattaa tietoturvaohjeita.

2 Omavalvontasuunnitelman toimeenpano, julkaiseminen, toteutumisen seuranta ja päivittäminen

2.1 Toimeenpano

Yksikön koordinaattori vastaa siitä, että omavalvontasuunnitelma on olemassa ja ajan tasalla. Esihenkilö huolehtii myös siitä, että suunnitelma on yksikössä henkilöstön saatavilla ja että yksikön henkilöstö tuntee suunnitelman sisällön ja käyttää sitä työnsä perustana.

2.2 Julkaiseminen, toteutumisen seuranta ja päivittäminen

Omavalvontasuunnitelma julkaistaan Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen julkisilla verkkosivuilla ja on saatavilla paperimuodossa yksikössä. Omavalvontasuunnitelmassa kuvattun toiminnan tarkoituksenmukaisuutta seurataan ja siitä raportoidaan julkisesti hyvinvointialueen verkkosivustolla neljän kuukauden välein.

Omavalvontasuunnitelmaa päivitetään aina, kun palvelun laatuun sekä asiakas- ja potilasturvallisuuteen liittyvissä toiminnoissa tapahtuu muutoksia.

Päivitysten toteutus tapahtuu neljän kuukauden välein Forms-lomakkeen kautta. Lomakkeeseen raportoidut tiedot siirtyvät sellaisenaan raporttiin, joka siirtyy automaattisesti hyvinvointialueen ulkoiselle verkkosivulle.

Jokainen omavalvontasuunnitelma raportoidaan seuraavasti:

1.1.–30.4.2025 → raportti viimeistään 31.5.2025

1.5.–31.8.2025 → raportti viimeistään 15.9.2025

1.9.–31.12.2025 → raportti viimeistään 15.1.2026

3 Omavalvontasuunnitelman laatija ja päiväys

Nimi: Anders Skog

Titteli: Tuetun asumisen koordinaattori

Päivämäärä: 24.3.2025

4 Omavalvontasuunnitelman laatimisesta ja päivittämisestä vastaava henkilö

Nimi: Anders Skog

Titteli: Tuetun asumisen koordinaattori